

5-MAVZU: TA'LIM MAZMUNI. TA'LIM METODLARI VA VOSITALARI.

Mashg'ulot rejası:

- 1) "Ta'lim mazmuni" tushunchasi va ta'lim mazmunini belgilashga doir yondashuvlar.
- 2) Ta'lim mazmunini belgilab beruvchi zamonaviy g'oyalar.
- 3) Ta'lim mazmunini belgilab beruvchi asosiy me'yoriy hujjatlar.
- 4) Darslik va uning vazifalari, unga qo'yiladigan talablar.
- 5) "Metod", "ta'lim metodi", "usul", "qoida" tushunchalari.
- 6) Ta'lim metodlarining tasnifi.
- 7) Ta'lim metodlarining mohiyati. Mutaxassislik mavzusi bilan bog'liq holda ko'rgazmali qurollar ishlab chiqish
- 8) Ta'lim vositalari.

Adabiyotlar:

1. Общая педагогика. Под ред. В.А.Сластенина. В 2 ч. Ч. 2. – Москва, «ВЛАДОС», 2003.
2. Педагогика /Под ред. П.И.Пидкасистого/ – М., 2003.
3. Xodjayev B.X. Umumiy pedagogika nazariyasi va amaliyoti. Darslik – T.: Sano-standart, 2017.
4. Pedagogika. // M.Toxtaxodjayevaning umumiy tahriri ostida. Darslik. – T.: O'zbekiston faylasuflari milliy jamiyati, 2010.
5. А.С.Калдибекова. Умумий педагогика. –Т.ТДПУ нашриёти, 2013.

1-topshiriq. Ta'lim mazmuni va ta'lim mazmunini belgilashga doir yondashuvlarni aniqlashtirishga doir blits-so'rov savollari.

- 1) Ta'lim mazmuni tushunchasini yoritish
- 2) Ta'lim mazmuni tarkibida nimalar aks etadi?
- 3) Ta'lim mazmunini aniqlovchi omillariga nimalar kiradi?
- 4) Ta'lim mazmunini modernizatsiyalash deganda nimani tushunasiz?
- 5) Shaxsga yo'naltirilgan yondashuvning ta'lim mazmunini belgilashdagi imkoniyatlarini qanday baholaysiz?
- 6) Umumiy o'rta ta'lim tizimiga kompetent yondashuv deganda nimani tushunasiz?
- 7) Metod deganda nima tushuniladi?
- 8) Ta'lim metodi tushunchasini qanday izohlash mumkin?
- 9) "Ta'lim metodlari" va "ta'lim usullari" tushunchalari bir xil mazmunga egami?
- 10) Ta'lim usullari deganda nima tushuniladi?
- 11) Ta'lim metodlarini qo'llashda qanday ko'rsatmalarga rioya etish zarur?
- 12) Ta'lim metodlarini qo'llashga doir ko'rsatmalar nima deb ataladi?

2-topshiriq. Ta'lim mazmunini loyihalashni Assisment texnikasi yordamida yoritish

Test. 1.Ta'lim mazmunini loyihalash qanday tamoyillarga muvofiq amalga oshiriladi? A. Ta'lim mazmunining barcha elementlarining jamiyat, fan, madaniyat va shaxs rivojlanishi talablariga mos bo'lishi tamoyili. B. Ta'lim mazmunining barcha elementlarining jamiyat, fan, madaniyat rivojlanishi talablariga mos bo'lishi tamoyili. D. Ta'lim mazmunining barcha elementlarining tabiat, fan va shaxs rivojlanishi talablariga mos bo'lishi tamoyili.	Muammoli savol. Sizningcha, ta'lim mazmunini loyihalash tamoyillarining qaysi biri muhim hisoblanadi?
---	--

Simptom. Nuqtalar o'rniga kerakli so'zni qo'ib, gapni davom ettiring. O'quvchi uchun kompetensiya -...	Amaliy topshiriq. Ta'lim mazmunini loyihalashtirishda qanday mezonlarga asoslaniladi?
---	--

3-topshiriq. Ta'lim mazmunini loyihalash tamoyillarini tushunchalar tahlili metodi yordamida aniqlash.

Tamoyillar	Mazmuni
Ta'lim mazmunining tashkiliy-jarayon bilan aloqadorlik tamoyili	
Ta'lim mazmunining yaxlit strukturaga aloqadorlik tamoyili	
Ta'lim mazmunini insonparvarlashtirish tamoyili	
Ta'lim mazmunini fundamentallashtirish tamoyili	
Ta'lim mazmunining ketma-ketlilik tamoyili	
Ta'lim mazmunining muntazamligi tamoyili	
Ta'lim mazmunining o'quvchilar yosh xususiyatlariga mosligi tamoyili	

4-topshiriq. Ta'lim mazmunini belgilovchi me'yoriy hujjatlarni "Ikki qismli kundalik" metodi yordamida yoritish

Me'yoriy hujjatlar	Me'yoriy hujjatlar mazmun-mohiyati
Davlat ta'lim standarti	
O'quv reja	
O'quv dasturi	
Malaka talablari	

5-topshiriq. Darslik va uning vazifalarini Muqobilini tanlash testi orqali belgilash

A	O'qitish vazifasi	darslik mazmunining o'quvchilarga ma'naviy-axloqiy ta'sir ko'rsatishi, kitoblar bilan ishlash jarayonida ulardan mehnatsevarlik, faol fikrlash, ijodiy qobiliyat kabi sifatlarni shakllantirishdan iborat;
B	Mashq daftari	darslik bilan ishlashda mustaqil bilim olish uchun zarur bo'lgan konspekt yozish, umumlashtirish, asosiysini ajratib ko'rsatish, mantiqiy eslab qolish kabi malaka va ko'nikmalarni rivojlantirishga yordam berishida ko'zga tashlanadi
D	Motivatsion vazifa	darslikning tarkibiy qismi hisoblanadigan, davlat ta'lim standartlariga muvofiq o'quvchilar tomonidan egallangan bilim va ko'nikmalarni mustahkamlash hamda o'quv fanining mavzulariga mos ravishda ishlab chiqilgan, mantiq va tafakkurni rivojlantirishga qaratilgan topshiriqlardan iborat bo'lgan didaktik vosita.

E	Darsliklarning multimediali ilovalari	darslikdagi har bir mavzuni samarali o'qitish metodikasi, qo'shimcha sinov topshiriqlari va o'qituvchining darsni qiziqarli tashkil etishiga oid boshqa metodik ko'rsatmalar berilgan, har bir darsning maqsadi, darsda foydalaniladigan vositalar va ulardan foydalanish usullari, darsning mazmuni, amaliy mashg'ulotlar, qo'shimcha topshiriqlar va boshqalar haqida metodik ko'rsatmalar aniq bayon qilingan kitob shaklidagi o'quv nashri.							
F	O'qituvchi uchun metodik qo'llanma	axborot-kommunikatsiya texnologiyalari yordamida o'quv faniga oid materiallarni davlat ta'lim standarti va o'quv dasturiga mos ravishda yoritiladigan, o'quv fanini samarali o'zlashtirishga, o'quvchilarning mustaqil ta'lim olishiga ko'maklashuvchi hamda video, ovoz, animatsiya, jadval, matn va lug'atlarni o'z ichiga olgan, bilimlarni nazoratdan o'tkazish va mustahkamlashga yo'naltirilgan interaktiv elektron axborot-ta'lim resursi.							
G	Rivojlantiruvchi -tarbiyalovchi vazifasi	bu vazifa o'quvchilarni ushbu fanni o'rganishga yo'naltiradigan, ularda ishga pozitiv munosabati va qiziqishini shakllantiruvchi rag'bat (sabab)larni hosil qilishdan iborat							
H	Axborot vazifasi	o'quvchilarga axborotlarni etkazish, samarali usullar yordamida ularning bilimlari hajmini kengaytirishga imkon beradi							
I	Nazorat-tuzatish	material ustida ishlash jarayonida ta'limning boshqa vositalari (xaritalar, ko'rgazmali materiallar, diapozitiv va boshqalar)ni jalb etishni ifodalaydi;							
J	Muvofiqlashtirish vazifasi	ta'lim jarayoni, uning natijalarini tekshirish, o'quvchilarda o'zini baholash va tuzatish layoqati hamda zarur bo'lgan ko'nikma, malakalarni shakllantirish uchun o'rganish mashqlarini tavsiya etishni nazarda tutadi.							
Ja-vob	1	2	3	4	5	6	7	8	9

6-topshiriq. Ta'lim metodlarining turkumini aniqlashtirishga doir Test metodi.

N ^o	Ta'rif		Ta'lim metodining turkumlari
1	Qo'llanilganda o'qituvchi o'quvchilarga tayyor bilimlarni beradi yoki mahoratini namoyish etadi	A	Interaktiv shakldagi metodlar
2	Qo'llanilganda o'qituvchi yo'nalishni belgilab beradi, biroq to'g'ridan to'g'ri o'rgatmaydi, o'quvchilar mazmunni mustaqil holda tushunib oladilar	B	Mustaqil ish shaklidagi metodlar
3	Qo'llanilganda o'quvchilar o'zaro axborot yoki material almashadilar	V	Empirik shakldagi metodlar
4	Qo'llanilganda o'quvchilar o'zlari bevosita jarayonda ishtirok etadilar va buni his etadilar	G	Noan'anaviy shakldagi metodlar
5	O'quvchilar o'qituvchining nazorati va ko'magisiz mavzuning ayrim jihatlarini o'zaro muhokama qiladilar	D	An'anaviy shakldagi metodlar

Javobi	1	2	3	4	5

7-topshiriq. "Ta'lim metodlari" mavzusida chalkashtirilgan mantiqiy zanjirlar ketma-ketligi

1. Suhbat. 2. Tushuntirish. 3. Ma'ruza. 4. Mashq. 5. Illyustrasiya. 6. Demonstrasiya. 7. Didaktik o'yin. 8. Kitob bilan ishlash. 9. Videometod. 10. Hikoya. 11. Amaliy. 12. Laboratoriya.

Ogʻzaki	Koʻrgazmali	Amaliy

8-topshiriq. Taʼlim vositalari tasnifini aniqlashda “Ikki qismli kundalik” metodini bajarish.

Tushunchalar	Tushunchalar tasnifi
Faoliyat sub’ekti bo’yicha	
Faoliyat ob’ektlari bo’yicha	
O’quv axborotiga munosabatiga ko’ra	
O’quv jarayonidagi vazifasiga ko’ra	

9-topshiriq. “Davlat taʼlim standarti”, “O’quv reja”, “O’quv dasturi”, “Malaka talablari” terminlarini “Tadqiqot eslatmalarini yozish (“Research Note Taking”) usulidan foydalangan holda, jadvalni toʻldiring.

Sarlavha mavzusi:	Sahifa #:	Manba #:

Sarlavha mavzusi:	Sahifa #:	Manba #:

Sarlavha mavzusi:	Sahifa #:	Manba #:

